

TAHKEKE

ISSN 0134-2266

1993

8

lõikuskuu

Orukalda

Heino kodu on põline talukoht. Hooned asuvad oruserval, seetõttu said sealsed elanikud kunagi nimekski Orukallas. Esimesed Orukaldad olid kaheksa-aastase Heino vanaisa vanaema ja vanaisa.

JAAN RANNAP
lood

ÕUEKASK

Heino kodu aida ees kasvab kõrge kask. Kask on vanem kui ait, vanem kui vana elumaja, keegi ei tea, kui vana just.

Õuekask on nagu siil. Kuhu ka ei vaataks, kõikjal ulatuvad koorekorbast välja rehavarre-jämedused prundikesed. Iga prunt tähendab ühte mahlavõtku kevadet. Heino luges ükskord kokku viiskümmend kaks prunti ja prundijälge.

Vanaisa on Heinole rääkinud, et tema isa tegi pärast mahlavõttu alati kasele kummarduse. Kui tänavu kevadel tila asemel prunt löödi, ootas Heino, et nüüd ka keegi kaska tänab. Keegi ei tänanud. Heino kummardas siis ise ja ütles:

"Aitäh, kaseke!"

Kask sabistas vastuseks hiirekõrvus oksa.

OHVRIKIVI

Heino kodu koplis on lohukestega kivi. Lohukesed on sedamoodi, nagu oleks kanamunaga pehme kivi sisse vajutatud. Kunagi ammu-ammu elasid inimesed, kes sellele kivile ohvriande töid. Selleks, et hea viljasaak tuleks, et perel karjaõnne oleks. Heino isa kinnitab: lohukesed on nende hõõrutud. Heino tahab kivisse ühe lohukese juurde hõõruda. Võtku aega mis võtab. Sellest saaks siis tema soovilohuke. Ei tea, mis ohvriande peaks sinna panema, et üks suur soov täide läheks?

Salajõgi

JAAN RANNAP

Heino kodu koplis voolab salajõgi. Salajõgi voolab maa all. Salajõge pole üldse näha, seda võib ainult aimata. Salajõgi justkui mängib peitust. Otsige ometi, kus ma olen! Heino on osav otsija. Tema eest salajõgi end peita ei suuda. Heino vaatab, kus rohi on rohelisem ja põõsad lopsakamad. Sealt see salajõgi läbi läheb.

Naabertalu heinamaal tuleb salajõgi korraks nähtavale. Seal on mustjassinine silm keset nurmenukkusid ja kasteheinakõrsi. Silm on kogu aeg liikumises. Korraks päevavalgusse pääsenud vesi ei taha tagasi pimedusse minna. Kui sellesse silma puutükike visata, hakkab see paigal tiirlema, kuni äkki ära kaob.

Kevaditi võib veesilmas märgata suuri kalu. Need on hävid, kes kudemispai-ka otsides tungivad ülesvoolu. Hävid paistavad teadvat, et kaugel naabervalla piirides saab salajõest tavaline luhajõgi.

LEELO TUNGAL Kõige...

KUI ON LAPSEL PAHA TUJU,
TEHKU KÄHKU KEERUKUJU,
MÖTTES NUMBREID LUGEGU,
PAHAST VÄLJA PUGEGU.

OLIVIA SAAR

Lahendus

KÕIGE PAREM PORGAND ON NAABRITE AIAS.
KÕIGE LIHTSAM ÜLESANNE PINGINAABRI VIHUS.
KÕIGE SUUREM SÕBER ON ÜLEARU MAIAS.
KÕIGE UHKEM ÕUN ON VÕÕRA LAPSE PIHUS...

OLIVIA SAAR

Maasikamaiad

PÄIKESEST PUNAVAD MAASIKAAIAD,
VÄIKESED TÜDRUKUD MAASIKAMAIAD,
JUBA NAD ÜLENI MAASIKAPÕSISED,
ÄRGATES NAERUSED, UINUDES TÕSISED.

Janno Saarmets 10 a.
EE2104 Lääne–Virumaa
Vohnja sjk. Vaistu küla
Huvid: margid, jalg- ja
korvpall. Vastan kõigile.

Rauni Rohtoja 8 a.
EE3481 Pärnu mk.
Tori sjk. Kuiaru küla
Huvid: kommi-, nätsu- ja
šokolaadipaberid.

Kristel Jänes
EE3461 Pärnu mk.
Vändra sjk. Kadjaste
Huvid: margid, ajakirjad
ja välismaa kommipabe-
rid. Vastan kõigile, kel va-
nust 12–14 a.

Marit Veeber 7 a.
EE0033 Tallinn
Tammsaare tee 143–4
Huvid: inglise keel, Le-
god, mosaiigid ja kleep-
sud.

Evelin Sert 10 a.
EE3420 Rapla mk.
Kohila Rahvamaja 6c
Huvid: muusika, loomad,
kleeped, kommi-, nätsu-
ja šokolaadipaberid.

Liis Kutsar 9 a.
EE3302 Saaremaa
Valjala
Huvid: lugemine, tantsimi-
ne. Poisid ja tüdrukud, kir-
jutage!

Hele Vatku 11 a.
EE3054 Harju mk.
Laagri Meelespea 2
Huvid: margid, salvrätik-
ud, kleepsud.

Olavi Järve 8 a.
EE3600 Pärnu
Riia mnt. 3–10
Huvid: sport, inglise keel,
margid, raamatud. Vas-
tan kõigile!

Juba mitu nädalat hoidus Andres naabri Aivariga kokku sattumast. Oli ka põhjust. Aivar on ligi aasta noorem, aga juba töötab traktoriga. Äestab ja kultiveerib "pökaga". Veab metsast puid, järelkäru taga. Tema isa lubab.

Andres tahaks ka iseseisvalt traktorit juhtida, aga isa ütleb: "Kasva veel!" "Belaruss" olevat liiga suur, poisi jalad lühikesed. Andres on talle näidanud küll, et kui hästi istme serva peal istuda, ulatuvad ju jalad pedaalideni.

Traktorit juhtinud Andres natuke ikka oli. Kui isa kõrval istus, siis lubati. Nagu jalad isa kõrval paremini ulatuksid!

Ühel hommikul sõitsid isa–ema linna, vanaisa aga läks vallamajja mingit talupaberite asja ajama. Isa oll linnaminekule vastu punninud, et rukkipeöld vaja ära kultiveerida, aga nagu ikka, jäi ema sõna peale. "Belaruss" seisis kuuri all, kultivaator taga. Andres läks kuuri poole.

"Ei tohi!" hüüdis pere pesamuna, kuueaastane Kristi.

"Mida ei tohi?" imestas poiss.

"Kultiveerima minna ei tohi."

Selle peale ei ütelnud Andres midagi. Küll on tüütu niisugune tüdrukutirts, kes su mõtteid loeb.

Nüüd taipas ka noorem vend Indrek, mis soov vennal on. Ta läks lükkas kuurivärvad pärani. Indrek ise traktorist suurt ei hoolinud, uuris rohkem raamatuid ja maa-kaarte. Aga oleks ikka sündmus küll, kui Andres isä keelust hoolimata traktoriga tööle läheks. Mis isa siis teeb? Vahel on ta ähvardanud rihma anda, kuid pole veel seni andnud.

"Noh!" ütles Indrek värvavate kõrval seistes.

"Käivita sinal!" käskis Andres venda.

"Minu jalad ei ulatu hoopiski," jättis Indrek oma südame kergeks.

Andres käis ümber traktori. Loksutas kultivaatoripiisid. Võttis kabiinist suure võtme ja pingutas paari mutrit. Kabiiniuks kippus

RAMO MÄNNIS

RUUKK

Illustreerinud PRILIT REA

PÕLD

kinni vajuma, Indrek hoidis seda lahti. Andres ronis kabiini. Mitte veel selleks, et käivitada. Niisama, et kõiki pedaale ja nuppe meelde tuletada. Olid meeles küll. Ainult, kas starter üldse võtab? Aku on viletsavõitu. Võttis! Mootor käivitus nii meelsasti, nagu oleks ta töölesaamist lausa oodanud. Traktor sõitis kuuri alt välja. Nii masin kui selle juht tundsid, et nüüd enam tagasiteed pole. Põld vajab kultiveerimist. Andres kutsus venda ka peale, aga see näitas käega, et pole vaja, ta jookseb järel. Nii oli kindlam. Kui traktor end põllul tööjärjele sättis, kultivaatori alla laskis ja liikuma hakkas, jäi Indrek põllunurgale seisma. Nüüd paistis toimuv teises valguses. Kõik oli ju täpselt nii, nagu peab. Nagu isal. Praegu veel järel kõndida, põllule mingeid ülearuseid jälgi teha? Seda ta ei tahtnud. Kabiinis istuda oleks nüüd küll tahtnud, kuid seda ettepanekut enam ei tehtud. Oma varvastele vahetides läks Indrek kodu poole. Umbes tunniga oli Andresel põld kultiveeritud. Ta sõidutas traktori kuuri alla oma kohale ja tuli tuppa. Kõik kolm istusid laua ümber ja vaikisid. Ei olnud millestki rääkida. Ei teatud, mis oli see, mis oli toimunud. Kas pahandus või heategu. Kas tunda uhkust või hirmu. See pidi selguma õhtul. Linnaliste auto sõitis õuele natuke enne pimedat.

"Noh, kuidas päev möödus? Pahandust ka tegite?" küsis isa.

Lapsed vahetasid pilke.

"Ahah, tegite!" oli isale asi selge. "Muidugi torkisite traktorit. Kohe vaatan järele ja siis läheb löömaks!"

Isa sammus kuuri poole. Vanaisa järgnes talle. Nad olid seal tükk aega. Tagasi tulid koos. Isa ütles:

"Paistab, et olime õige kuuks ära. Ühe mehe jalad on selle ajaga pikemaks kasvanud. Mõtlen praegu, kas nii pikakoivalisele kõlbab rihma anda. Homme lähed kultiveerid nisupõllu ka ära. Ja siis hakkame sügisküniks atra sättima."

KIRJASÕBRAD

Kristo Hanschmidt
EE2962 Viljandi mk.
Metsküla sjk.
Huvid: joogipurgid, muusika.
Kristi Kärbo
EE2041 Ida-Virumaa
Püssi Hõbepaju 28
Huvid: muusika, sport,
postkaardid, taskukalendrid.

Kerstin Varvas 10 a.
EE3300 Saaremaa
Kuressaare Pikk 17a-4
Huvid: peotants, ujumine,
muusika, kalendrid, kleepekad.

Maia Mäe
EE3300 Saaremaa
Tagavere 3
Vastan kõigile tüdrukutele.

Helen Allik 8 a.
EE3170 Haapsalu
Kastani 18-30
Huvid: kommi- ja šokolaadipaberid, kaardid,
muusika. Kirjutab kõigile
8-9-aastastele tüdrukutele.

Kristo Kanarbik 14 a.
EE3300 Saaremaa
Kuressaare
Pikk 17a-7
Huvid: autopildid, kalendrid,
kommi- ja šokolaadipaberid.

Margus Kanarbik 12 a.
EE3300 Saaremaa
Kuressaare Pikk 17a-7
Huvid: kleepekad, õllepurgid,
postmargid, plakatid.

Daire Tiigivee
EE2302 Lääne-Virumaa
Väike-Maarja sjk.
Eipri küla
Vastan kõigile!

See ei olnudki nii ennemuistsel ajal, kui külla ehitati kaheteistkorruse-line elumaja, katuse all hiigelsuur veepaak. Väikese naabermaja kukk Kiki piilus aina, pea viltu, pilvedesse suunduvat kõrghoonet: vaja ju ükskord sinna katusele laulma minna. Kell on juba kolme peal, Kiki tahtis olla täp-ne nagu alati.

Ta lehvitas tiibu, tõusis õhku ja pörkas vastu teise korruse akent. Kuk-kus siis potsti karuohakatesse ning koristamata ehitusprahi sisse. Kiki proovis uuesti, pingutas mis võis, ta rind tabas kolmanda korruse akna-klaasi. Taas langes ta oimetuna alla, hari vihast leekpunane. Aga katusel peab ju laulda saama – seda nõuab päikesekell ehk Suur Loodus tema sees täpselt kell kolm pärast lõunat. "Noh, lähen siis trepist nagu inime-sed," otsustas Kiki vapralt. Ta sisenes majja ja hakkaski astuma. Mis ker-ge minnal Kõkstil – esimene aste, kõkstil – teine aste, kõkstil – kolmas aste... Kiki jõudis seitsmendale korrusele ehk saja kaheksandale astme-le, kui teda pöörane janu vaevama hakkas. Enne pärastlõunalaulu oli ta ikka noka jooginõusse kastnud, et lauluhääl ära ei kuivaks. Aga kivima-jas polnud trepimademetel ühtki jooginõud, aina tolmuavad jalamatid ja

KUKE

porised õuekamassid. Kuidas hakkab ta nüüd laulma seal, kus ükski kukk pole varem laulnud?

Järgmisel korrusel kuulis ta ühe korteri ukse tagant koera urinat, kraapi-mist ja haledat vingumist. Kassidest võib kõike uskuda, needki armasta-vad katusel käia, aga et koerad seal elavad, see ei mahtunud kuke väike-sesse pähe. "Imelik küll, kus tänapäeval vaesed koerad elutsema pea-vad," mõtiskles kukk ja jätkas aste-astmelt oma rasket mägironija tee-konda. Ta oli alati õrrele ihanud, aga niisugust õrt, nagu see taevatrepp,

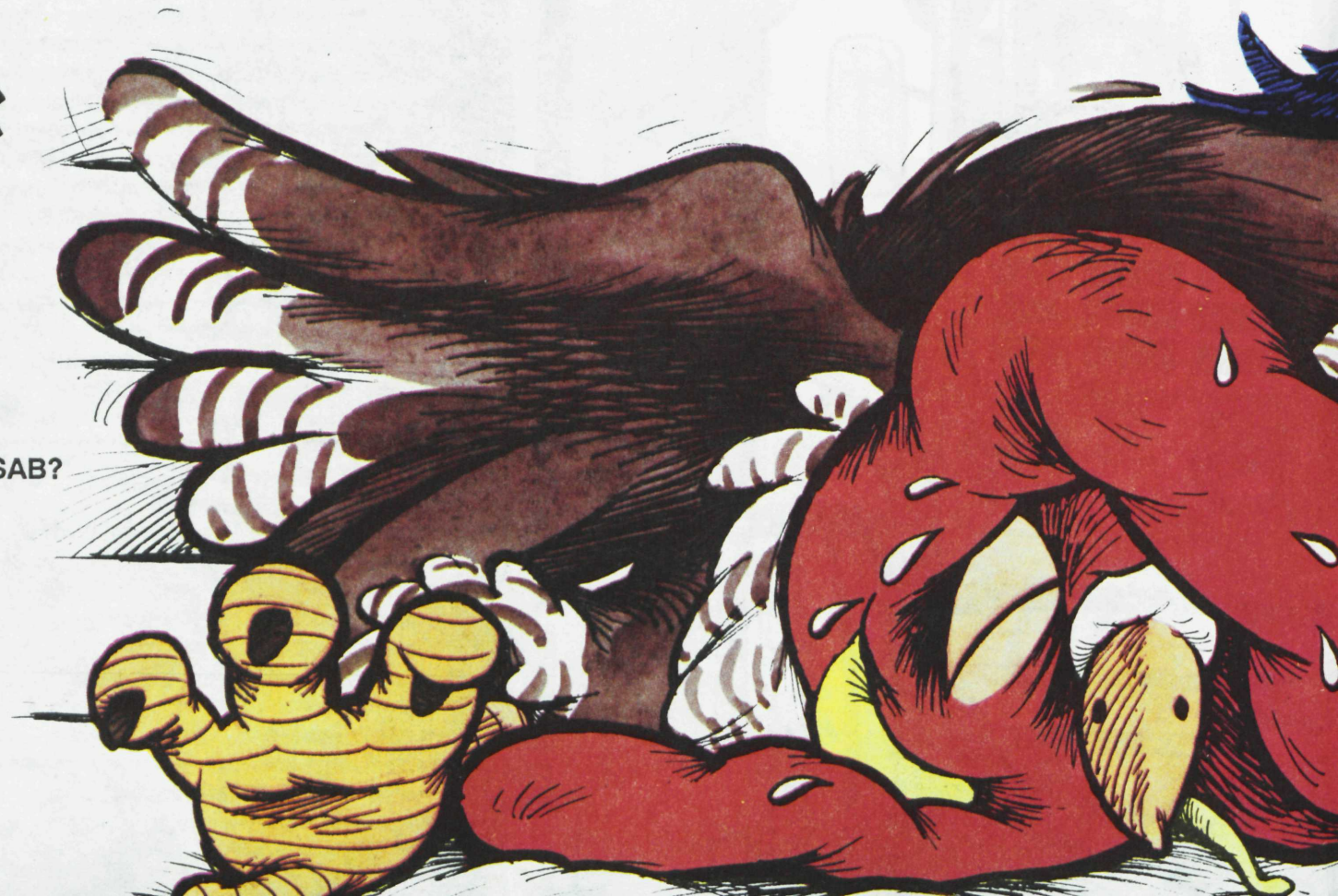
ASTRID REINLA Me andsime koera ära

ME ANDSIME KOERA ÄRA.
EMA ÜTLES: ON RASKED AJAD.
KOER TAHAB IGA PÄEV SÜÜA,
AGA SÜÜA ON ENDALGI VAJA.

JÄ MINA PEAN MINEMA KOOLI.
SAAB NÄHA, MIS RANITS VEEL MAKSAB?
JÄ UUED PÜKSID PEAB OSTMA.
EI, KOERA ME TOITA EI JAKSA.

ISA VIIS MUKI ÄRA KOJU.
KOERTE KODU ON LINNA TAGA.
SEAL ANTAKSE SUPPI JA PRAADI
JÄ AETAKESE JÄNEST TAGA.

SEAL KUUDIS ON PEHME PADI.
JÄ PEREMEESE KA EI PIINA.
MUKI ELAB NÜÜD PARADIISIS.
AGA ISA JOOB KÖÖGIS VIINA.

KUMMALINE SEIKLUS

KALJU
SAABER

ei võinud ka kõige vastikumas unes näha.

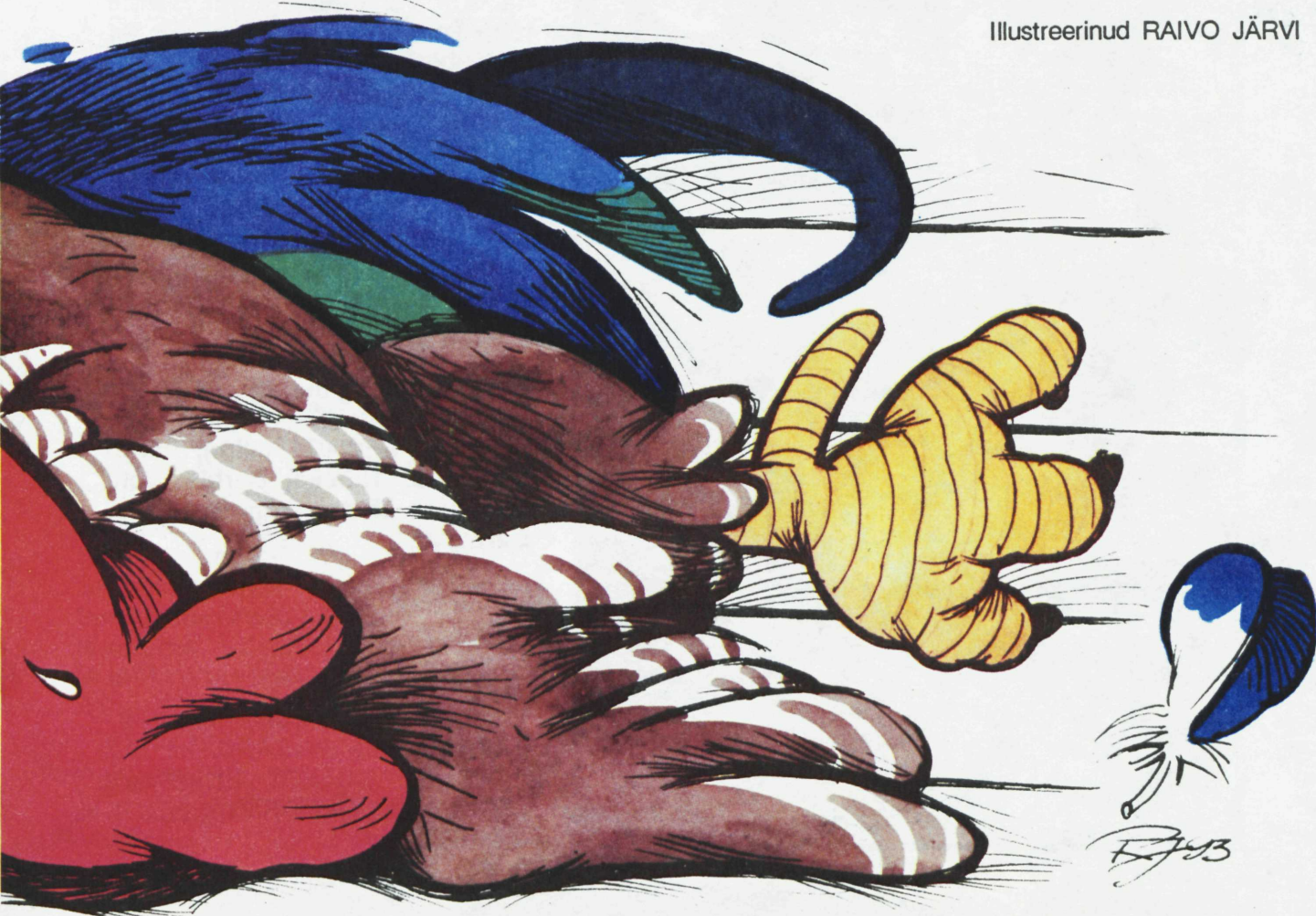
Kiki tundis ära hundikoer Bosse hääle. Bosse toodi keskpäeval, pärast Marguse koolist tulekut, kümneks minutiks õuele. Loomulikke tarbeid rahuldama – nagu inimesed ütlevad. Bosse lippas poisist seitse–kaheksa meetrit eemale, siis läks jooksurihm lukku. Kas siis koeral, eriti hundi-koeral, on nii vähe loomulikke vajadusi? Temal, madala naabermaja kudel, oli nii loomulikke vajadusi kui voli küllaga, päevatõusust kanapimeduseni. Vaid juurviljapeenardele ei tohtinud siblima minna, siis sai pere-

naine kurjaks. Kikile oli kõik üks suur maailma avastamine ning ta jätkas nüüdki oma teekonda. Kell hakkas juba kolm saama, aga ta polnud veel kõrghoone katusele jõudnud, et seal valjul häälel teiste külakukkedega võidu laulda, nagu päikesekell ehk Suur Loodus ette näeb.

Kiki jõudis kaheteistkümnendale korrusele ning sinna, suletud raudukse ette, ta losutama jäigi, tiivad sorakil, kannused betoonil krampis ning kitsuke keel januselt avali noka vahel.

"Vaata hullu, kuhu va kukeroju on ennast asutanud," öeldi Kiki kohal äkki. Keegi kõrghoone elanikest (Kiki ei suutnud isegi vaadata, missugune ta välja nägi) võttis tema kaenlasse, sõidutas liftiga alla ning viskas üle läve õue. Tema armsale õuele, kus on jooginõu. "Midagi on lootusetult viltu," raputas kukk Kiki pead ning sibas siis ruttu kanade juurde. Aga mis nimelt viltu on, seda ei osanud ta oma kukepeaga küll ära arvata. Oma kanakarjale ta nurjunud retkest ei pajatanud. Vastuoksa, ta kuultas neile uhkelt, et oli saanud liftiga sõita. Seepeale kargas ta krapsti! aia otsa ning lasi oma valju, ehkki pisut hilinenud kukeleegu lahti. Tehku inimesed, mida tahavad, oma elustiili ei kavatsenud kukk Kiki muuta.

Illustreerinud RAIVO JÄRVI

ENO RAUD
Heinaaeg

ARUHARVA HEINAAJAL
SEISAB REHA SEINA NAJAL.
TA ROHKEM RIISUB HEINAMAAD,
KUS KERKIB SAADU KÕRVAL SAAD,

KUS TÖÖD ON REHAPULKADEL
JA HEINALISTE HULKADEL,
KUS TAEVAS SÄRAV PÄIKE ON,
KUS RINGI HÜPPAB VÄIKE KONN.

STIILI- Barbie

Küllap oled kuulnud lauset: tal on selline stiil. Kas oled ka mõelnud, mida see tähendab? Vastus on küllaltki lihtne – ta riietub, käitub omapäraselt, just nii, nagu tema iseloomule sobib ja talle endale meeldib. Kui asja üle põhjalikumalt juurdlema hakkad, leiad, et nii, nagu igal kodul on oma lõhn, on igal perel ka oma elamisstiil, oma elamisviis. Seda märkad just laupäeviti-pühapäeviti, kui rohkem kodus ollakse. Mõnel pool magatakse kaua, teisel jälle äratakse vara. Tõsi ju on, et kaua magada saavad enamasti linnainimesed. Nii et võib öelda: linna- ja maainimeste elustiil on väga erinev.

Barbie elab Ameerika Ühendriikides, mis on Eestiga võrreldes väga rikas maa. Sellespärast tundubki meile Barbie elu lausa muinasjutuna. Vanades muinasjuttudes said vaeslapsed rikkaks ja õnnelikuks. Barbie on rikas ja õnnelik. Kevadel õmbles Barbie endale ema abiga kaks kleiti. Barbie arvas, et rohkem uusi riideid ta tänavu suveks endale muretsema ei pea. Pikkade varrukatega kleit on mõeldud jahedama ilma jaoks, lühikeste varrukatega aga sooja päeva puhuks. Mõlema kleidi seelikuosa on kloššlõikeline ehk kellukesekujuline. Niisugune kleit meeldib paljudele tüdrukutele, sest sellega on väga uhke keerutada. Punase kleidi alläär on kaunistatud punakaslilla kandiga, samast kangast on tehtud ka suur lips.

Kingad on valitud kandi ja lipsu tooni järgi.

Pikkade varrukatega kleidi juurde valis Barbie kingad kangapõhja värvi järgi. Küllap oled ennegi märganud, et Barbie kingad ja kleit sobivad omavahel suurepäraselt kokku. Barbie armastab kanda minikleite ja kõrge kontsa-ga kingi. Sel suvel kuulusid Barbie riietuse juurde ka üsna suured ehted. Võib öelda, et selline ongi Barbie riietumisstiil. Neid kleite lähemalt uurides märkad, et neid polegi nii keeruline õmmelda. Kui sul juhtub mõni Barbie juba kodus olema, saad temast ema abiga stiili-Barbie teha. Barbie stiili juurde kuulub ilmtingimata puhtus. Alati on nii tema riided kui juuksed korras. Puhtust saab hästi pidada ka vaesel maal. Nii et kui sa milleski muus Barbie'ga sarnaneda ei saa, siis puhtust pidamast ei takista küll miski.

Kui sinu talong õigete vastustega jõuab 6. septembriks toimetusse aadressil EE0007 Tallinn, Pärnu mnt. 67a, Täheke, Barbie, võid võita ühe üheteistkümnest stiili-Barbie'st.

KÜSIMUSED:

1. MILLES SAAD SUUREMA VAEVATA BARBIE'GA SARNANEDA?
2. MILLE POOLEST ERINEVAD AMEERIKA ÜHENDRIIGID EESTI-MAAST?

Väike valge pilvelammas

AINO PERVIK

Suured mustad pilvelambad riidlesid taevas, nii et mürises ja välkus. Vihma kallas kui oavarrest ja ümberringi oli kõik üleni hall. Siis aga ajas tuul pahurad pilved minema. Taevasse tõusis vikerkaar. Väike valge pilvelammas oli tulnud vaatama, mis seal taevas ometi toimub. Juhtus nii, et pilvelammas jäi vikerkaare alla kinni ega pääsenud enam ära muidu, kui pidi minema läbi kogu vikerkaare. Väike valge pilvelammas astus vikerkaareuksest sisse. Sedamaid muutus kõik ümberringi lillaks. Lillade puude all sõid lillad lehmad lillat rohtu. "Ainult lilla," mõtles pilvelammas ehmunult, "ei ühtegi muud värvi."

Pilvelammas ei jäänud pikalt peatuma.

Ta jooksis edasi, astus sisse sinisest uksest ja oli äkki üleni sinise sees. Rohi ja lehmad polnud üldse enam lillad, vaid hoopis sinised. Sinised lehmad läksid mööda sinist teed sinisesse koju.

Pilvelammas jooksis edasi, tegi ukse lahti ja jõudis oranži linna kohale.

"Kui ilus," mõtles pilveke, "ja ometi täiesti talumatu!

Sellises oranžis linnas tulevad ju pähe ainult oranžid mõtted ja lõpuks veerevad linna-

elanikud ringi nagu ühesugused ümmargused oranžid apelsinid." Pilvelammas läks muudkui edasi ja jõudis punase ukse juurde. Selle tagant paistis meri. Meri oli punane. Punasel merel sõitsid punased paadid, punastes võrkudes siplesid punased kalad.

"Liig mis liig!" hüüdis pilvelammas. "Ma ei suuda taluda, et korraga saab kõik olla ainult ühte värvi!" Ta võttis kogu jõu kokku ja hüppas nii kõrgele kui jaksas. Vups! oli pilveke vikerkaare seest väljas!

Vikerkaare kohal jalutasid teised valged pilvelambad.

Väike pilveke tõttas nende juurde.

Teised vaatasid teda imestunult.

Tõepoolest! Väike valge pilvelammas

ei olnud enam üleni valge.

Igast vikerkaarevärvist

oli talle midagi külge jäänud.

Valge pilvelamba seljas oli nüüd igat värvi villa.

"Mis siis nüüd saab?"

hüüdis pilvelammas kohkunult.

Seda kuulis päike ja hakkas naerma.

"Värvilistest pilvevillast saab värvilist pilvelõnga,"

mõtles ta. "Värvilise pilvelõngaga

saab kõikjale kogu maailmas tikkida

igatvärvuseid värve."

Draakon

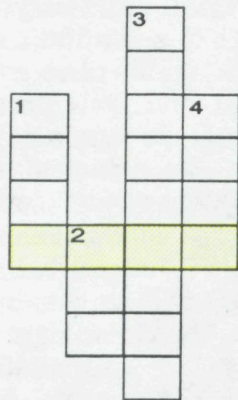
Siin on üks Draakon, tema nimi on Vaakon. Tema tahab magada, päriselt aga pragada.

Kui ta saaks magada, siis ei tahaks pragada. Aga kui ta aevastab, siis ta nagu läkastaks.

Lennart Suur Tallinna 7. Keskkoolist

Ristsõna

1. Kodulind.
2. Tüdruku nimi.
3. Lõunamaine puuvili.
4. Koduloom.

Kollastest ruutudest paremalt vasakule saad teada, kes on Eestimaa metsloomade kuningas.

6-aastane Marek Rei Jürist

TEEME LAHTI POSTIPAUNA

Seekord avaldame "Postipaunas" mõistatusi, vigurijutte ja nalju.

Vigurijutt

Elas kord üks läki-läki, see oli päris ilus kaabu. Ükskord läks see sonimüts mütsipoodi. Ta valis sealt endale ühe sõdurimütsi ja läks selle ujumismütsiga ujuma. Pärast seda läks ta oma kiivriga sõtta. Kui ta sõjast koju jõudis, olid bareti jalad kulunud. Järgmisel päeval laskis see politsemüts enda jalad õmblejal korda teha. Umbes tunni aja pärast läks karvamüts võlumütsiga sõitma. Vormimüts, kübar, torukübar, unemüts, tutimüts ja kukekas olid sõdurid ja valisid soge endale kuningaks.

ERKKI MARKUS Kärestnaest

Daami sünnipäev

Oli kord daamil sünnipäev. Ta kutsus külla kõik oma tuttavad. Ei noh, muidugi ainult mõned, sest rohkem neid ju polnudki. Kui külalised tulid, juhtus väike äpardus. Nimelt oli daam väga unine. Ta ütles oma külalistele: "Kas teate, ma olen kohutavalt unine ja lähen viskan natukeseks pikali. Teie aga tantsige niikaua."

"Küll on imelik daam," ütles üks külalistest. "Lähme meiegi koju magama," ütles teine külaline.

Kuid daam oli vahepeal üles ärrganud ja hüüdis neile järele: "Head und!"

MARI-ANN KALLAS Tallinnast

Tule parem homme

Mees läheb oma sõbrale õhtul 23.30 külla. Koputab uksele ja unine sõber tuleb vastu.

Mees ütleb: "Ma tulin sulle külla."

Sõber poriseb: "Nii hilja, tule parem homme."

Mees vastab: "Miks ma homme pean tagasi tulema, mis see pool tundi varem sulle ikka teeb."

ANNELI MÄE Lääne-Virumaalt

Mõistatusi

1. Kus pole veekogudes vett? (Maakaardil)
2. Päeval tillerdab-tallerdab, ööseks torgatakse auku. (Haak)
3. Olgu päev või olgu öö, väsimatult teeb ta tööd oma kolme silmaga. (Foor)
4. Millal on taevas kandiline? (Siis, kui vaatad läbi kandilise augu)

Deivla Viira Tsoorust

NALJU

Kurtumum läheb tööriistakauplusesse ja tahab haamrit osta. Ta koputab rusikaga teise käe peopessa, müüja taipab kohe tema soovi ja ulatab haamri. Järgmisena siseneb kauplusesse pime, kes tahab kääre osta. Kuidas toimib pime, et müüja ta soovi täidaks?

Anu Allikof Raplast

Tõnu ja Madis lähevad kinno. Madis ütleb: "Täna on esimene tund vene keel ja teine matemaatika." Tõnu imestab: "Kuidas esimene vene keel ja teine matemaatika, kui me läheme hoopis kinno, mitte kooli."

Eva Alnsoo Raplast

Aednik näeb õunapuu otsas naabri poissi ja pahandab: "Kui sa kohe alla ei tule, siis ütlen su isale."

"Palun, ta on seal järgmise puu otsas," ütleb poiss.

Merlin Uustalo Paideist

Helen: "Isa, kes oli esimene naislendur?"

Isa: "Ee ... ei tea."

Helen: "Loomulikult Baba-Jagaa."

Toomas: "Isa, miks on mõned inimesed paksud ja lühikesed, teised pikad ja peenikesed?"

Isa: "Ei tea."

Toomas: "Ühed söövad makarone pikuti, teised laiuti."

Kairi Lendre Ühtrist

Kaaren Kaarel istus "Viru" hotelli katusel ja kiikas üle serva alla. Ikka selle ukse kohal, mis viis kevadel avatud "Stockmanni" kaubamajja. Üksest saalis enamasti sisse murelike nägudega kõhukaid mehi, kel püksitaskud rahakoti raskuse all põlvini veninud. "Vaesed inimesed," haletses Kaarel, "on neil aga muret oma raha pärast: kes ei tea, kust seda juurde saada, kes ei tea, kuidas sellest lahti saada..."

Tõepoolest – kaarnad näikse ju suurepäraselt ilma rahata toime tulevat. Siinkohal oleks sobiv rääkida üks lugu, mis juhtus Aafrikas sadu aastaid tagasi. Siis aeti seal tõepoolest ilma rahata läbi. Rändas Aafrikas üks maadeuurija. Ühel päeval tõkestas ta tee hiigelsuur järv. Kummalisel kombel polnud ühelgi järveäärse küla elanikest paati. Ju nad siis eriti veelembesed polnud. Küll aga teadsid nad sõbralikult soovitada kaupmeest, kelle käest paati osta saaks. Ta ei elavat kuigi kaugel – "kõigest" 10 tundi jalgsimatka. Kahjuks selgus kaupmehe juures, et too müüb paadi vaid elevantiluu vastu. Kui härra maadeuurijal seda polevat, võivat viga parandada teise kaupmehe juures, kes elab "kõigest" päevateekonna kaugusel. Tolle juures tuli omakorda välja, et elevantiluid võib osta üksnes riidekangaste ja jalanõude vastu. Õnneks sai neid hankida kolmanda kaupmehe käest, kes vastutasuks soovis kõigest traati. Seda leidis maadeuurijal külluses. Kolmanda kaupmehe juurde minekuks kulus veel kaks päeva. Lõpuks sai traat riide ja jalavarjude vastu vahetatud. Kahe päeva pärast oli maadeuurija

need elevantiluu vastu vahetanud. Kulus veel päev ja elevantiluu eest saigi maadeuurija paadi. Nõnda rõõvis "tühine poeskäik" vaeselt maadeuurijalt terve nädala. Vaat, mis võib juhtuda, kui ei kasutata raha. Kui meil Eestis samuti oleks, peaks talumees rongipileti eest näiteks maksma koorma sõnikuga, hambaarst aga plombeerima iga kord vedurijuhi ühe hamba. Advokaat või arhitekt oleksid sunnitud oma kabinetis pidama sigu ja lambaid, mida kliendid on toonud tasuta teenuste eest. Nõnda siis sa näed, et raha leiutamine on olnud üsna arukas tegu. Raha on loodud meile abimeheks. Kahjuks on see mõnele täiskasvanule muutunud hoopis peremeheks. Selleks, et raha kokku ahnitseda, on nad nõus petma ja rõõvimagi. Niisugused inimesed ei tea, et suurim varandus on puhas südametunnistus. Raha peale ei tohi ülearu mõelda. Kui me oma tööd hästi teeme, küllap siis tuleb ka tasu. Ja kui me teisi aitame, ei maksa meil karta, et ise abelistest ilma oleme. Kaarnad on rahamuredest priid. Selles osas tasuta inimestel neist eeskuju võtta.

KARUPUTK

Õeldakse, et kurbade ja närvi-
liste inimeste käes lilled närbu-
vad. Aedniku silm, süda ja käed
peavad olema töökad ja soojad,
et sünniks lilleime. Lilled ja lap-
sed vajavad kasvamiseks ar-
mastust.

Looduslikud taimeliigid võitle-
vad oma olemasolu eest ise.
Igaühel neist on oma koht loo-
duseringes.

Metsas, niidul, mererannas lii-
kudes oleme harjunud märka-
ma ikka ergavate, suurte pilku-
püüdvate õite ja lehtedega tai-
mi. Kuid huvitavaid taimeliike
kasvab ka jäätmaadel, vareme-
tes, aianurgaski.

Putkede maailm ongi just selli-
ne tavaline ja märkamatu. Tun-
dub, et nendest nagu polegi mi-
dagi kirjutada. Ometi, ometi!
Kui korrakski mõtleks end jälle
väikeseks tüdrukuks, kes put-
kede "vihmavarjuriiki" ära ek-
sib. Su pea kohal avanevad siis
rohekaskollased, kollased ja
valged suured õiesarikad, kuhu
võid end nagu džunglisse ära
peita. Putkede lõhn on veidi
vänge. Selline ongi see väike
imede riik.

Putkede varred on tugevad,
sõlmised, seest tühjad – sellest
ka nende nimetus – putked.
Selline taimevars on väga
täiuslik ja võimaldab kanda rek-
ordilise suurusega lehti. Pa-
rim näide ongi 2–3 meetri kõr-
guseks kasvav karuputk. Karu-
putke eestikeelne nimi ilmselt
viitab millelegi väga suurele ja
tugevale. Ja kes meie metsa-
des siis ikka karust suurem ja
tugevam on.

Vanaaja taimetark Plinius võrd-
les karuputke vanakreeka vägi-
lase Heraklesega. Nii tunnevad-
ki botaanikud üle maailma seda
taime Heracleumi nime all.

Putkede maailm on liigirikas.
Nende hulgas on palju kasulik-
ke taimi. Maitsetaimedest till,
seller, petersell, köömen, ko-
riander. Kõige tuntum on mui-
dugi aedporgand (porgand on
teatavasti kaheaastane taim).

Ka Eesti taimestiku kõige
eluohklikumad taimed kuuluvad
putkede hulka: need on mürk-
putk ja surmaputk. Nendega
kohtumine ja nende närimine
võib kariloomadele ja ka ini-
mestele surmaga lõppeda. Nen-

Karuputk.
Pildistanud Mai Zernask

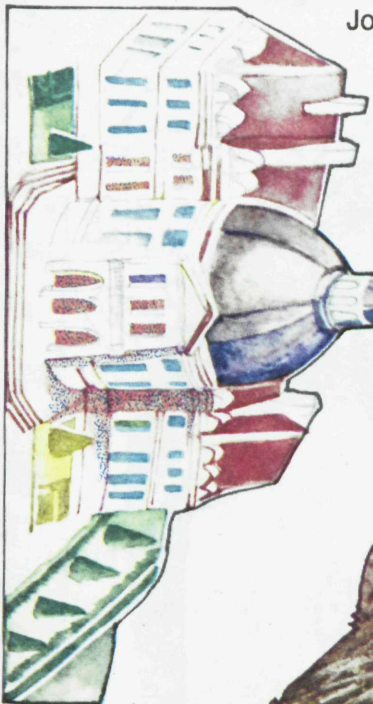

dest taimedest hoidke eemale.
Kirjanduse andmetel on karu-
putk nagu kokaraamat. Varte
keeduleem meenutab maitset
kanapuljongit. Tema õrnadel
lehtedel on porgandi maitse ja
juurikas sisaldab rohkesti
suhkrut. Noori taimi söövad
veised. Ehk on inimeselegi
sealt midagi oma lauale panna.

Ja kui polegi lauale panna, on
ometi hingepõllu harimiseks
mõtet hetk peatuda ja vaadelda
loodust kui imelist meistriteost.
Heida vahel pilk ka "vihmavar-
jude" riiki!

MAI ZERNASK

Joonistanud VIIVIKA KALT

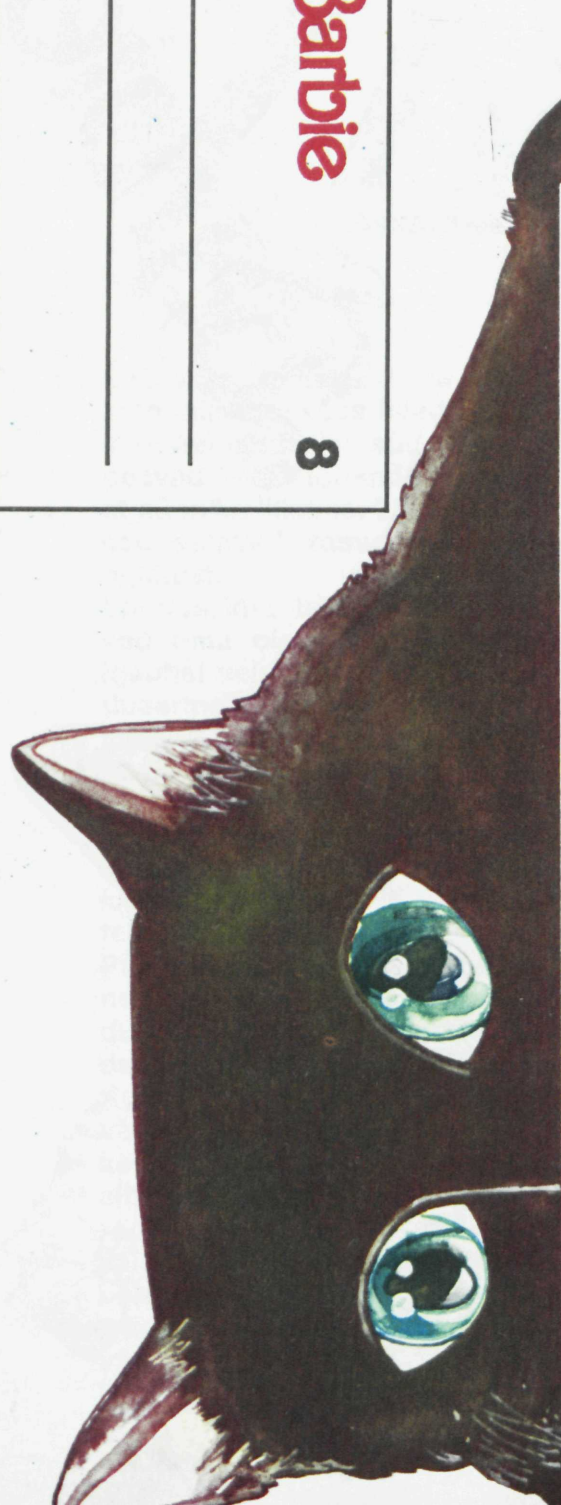
SAABASTECCA KASS

OLEN SUURHÄRRÄ

Barbie

APPLI

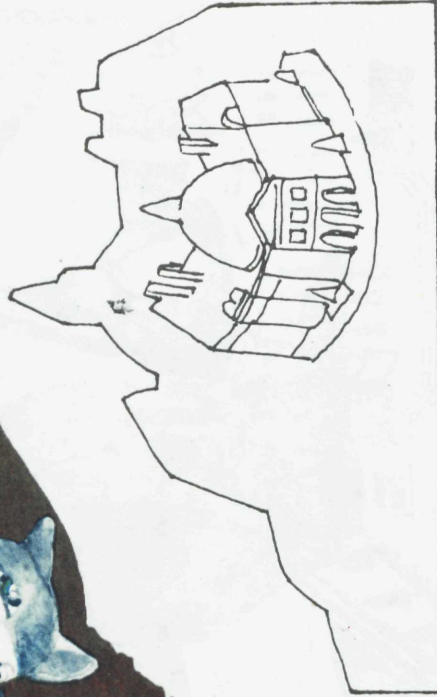
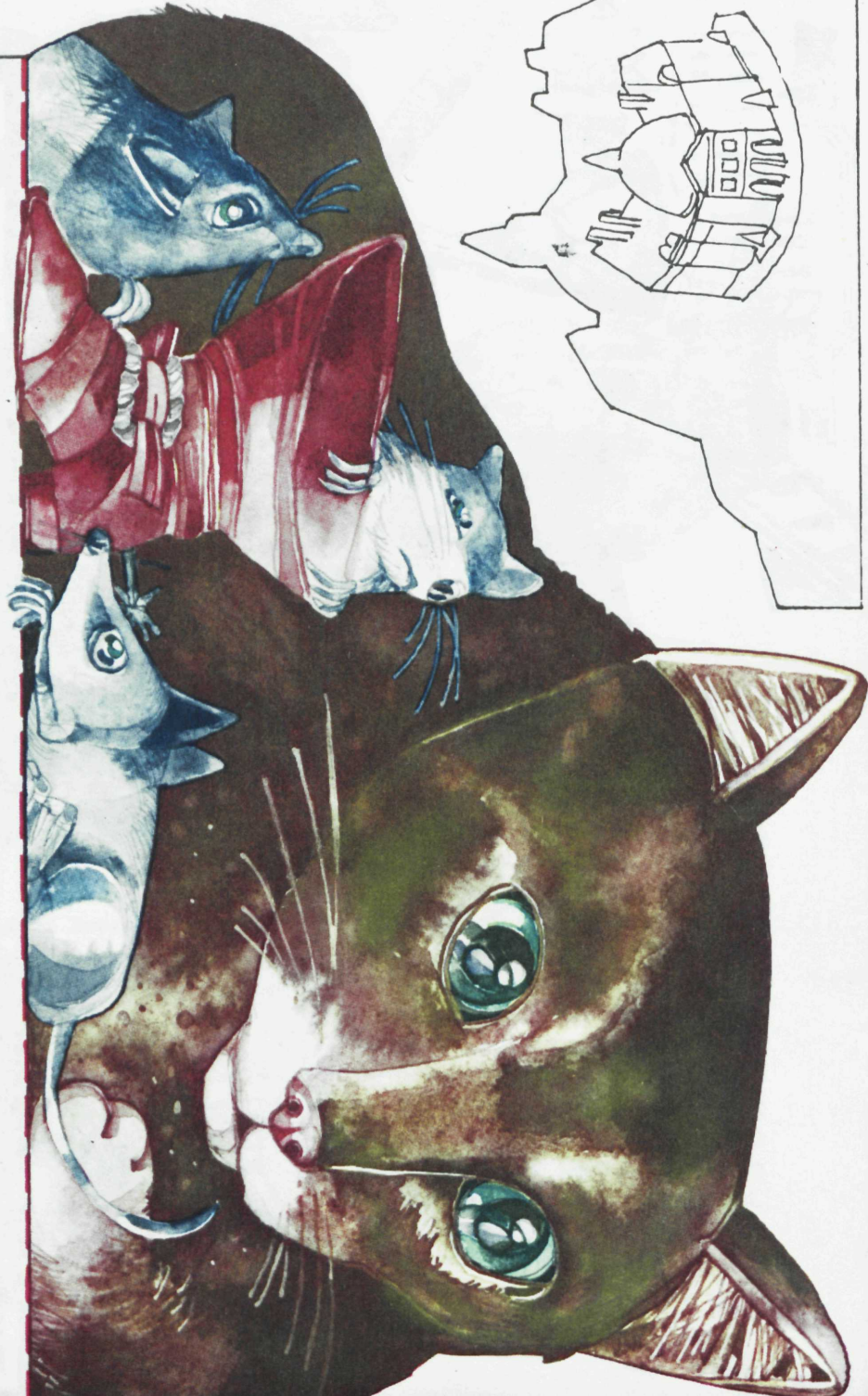
8

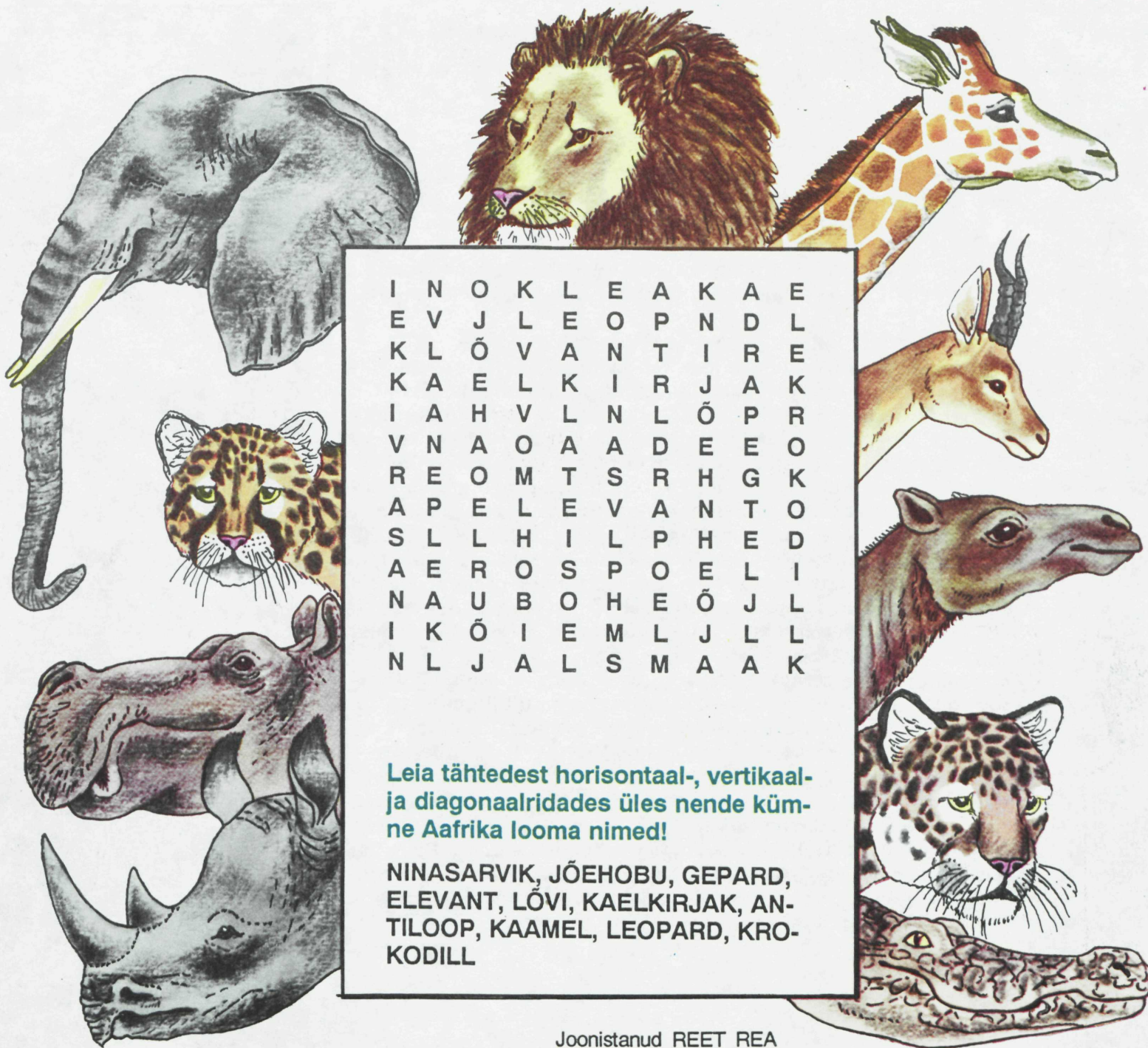
Barbie

1.

2.

Lõika kontuuri mööda kass välja.
Seejärel võidi punktiiri mööda kokku, nii et kassi saaks lauale asetada (nagu joonisel näha). Kata kassi kõrvas seest poolt liimiga ja vajuta kinni.
Tee kassi käppade juures sisselõiked (punane kontuur) kuni voltjooneni ja võldi punktiiri mööda kassi käpad väljapoole. Kata käpad seestpoolt liimiga ja liimi loss käppade vahele.
Enne liimimist aga keera loss kõvasti ümber pliitsi, nii et ära võttes oleks see kaardu (nagu joonisel näha).
Lõpetuseks võiks kassile veel vurrud teha. Selleks lõika hästi peenikesed valged paberiribad (neid tuleks ka veidi kaardu keerata) ja liimi otstest kassi külge.

I	N	O	K	L	E	A	K	A	E
E	V	J	L	E	O	P	N	D	L
K	L	Õ	V	A	N	T	I	R	E
K	A	E	L	K	I	R	J	A	K
I	A	H	V	L	N	L	Õ	P	R
V	N	A	O	A	A	D	E	E	O
R	E	O	M	T	S	R	H	G	K
A	P	E	L	E	V	A	N	T	O
S	L	L	H	I	L	P	H	E	D
A	E	R	O	S	P	O	E	L	I
N	A	U	B	O	H	E	Õ	J	L
I	K	Õ	I	E	M	L	J	L	L
N	L	J	A	L	S	M	A	A	K

Leia tähtedest horisontaal-, vertikaal- ja diagonaalridades üles nende kümne Aafrika looma nimed!

NINASARVIK, JÕEHOBU, GEPARD, ELEVANT, LÕVI, KAELKIRJAK, ANTILOOP, KAAMEL, LEOPARD, KROKODILL

Joonistanud REET REA

Lasteajakiri
«TÄHEKE»
Asutatud jaanuaris 1960.
Ilmub kord kuus.

Toimetuse aadress:
EE0007 Tallinn
Pärnu mnt. 67a

Peatoimetaja
ELJU MARDI tel. 681 495
Vastutav sekretär
VIIVI VARIKSAAR tel. 681 497
Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP tel. 681 497
Kunstiline toimetaja
PRIIT REA tel. 681 400

Printall
EE0190 Tallinn Pärnu mnt 67a
Trükiarv 24860
Tell. nr. 2371

Toimetus käsikirju
ei tagasta

Esikaanel
PIRET SELBERGI
joonistus

Halb lubaja ja hea keelduja

Ohhoo! võiks arvata, et just vastupidi on õige. Õeldakse ju ikka: hea mees, kes lubabki. Aga mis näo sa siis teeksid, kui ema igal hommikul ainult lubaks süüa anda. Küllap hoolib su kõht võileivast rohkem kui lubadustest. Või mida ütleksid sa siis, kui isa jääski sulle kinnitama, et ostab uued kingad. Vanadesse oleks sinu vaeste varvaste kasvu jaoks juba igiammu augud lõigatud... Üks väheke targem vanasõna teab küll, et "ei aita lubamine, vaid tegemine".

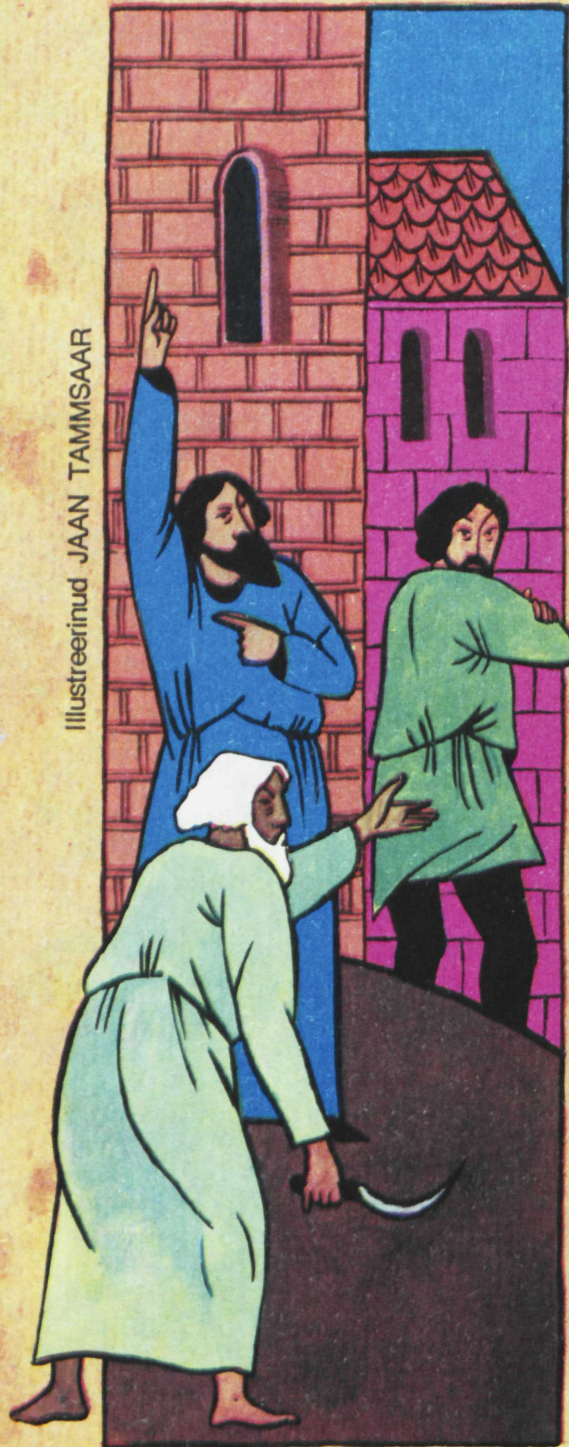
Ma tean parajasti ühte lugu, mis just siia sobib.

Elanud kunagi ammusel ajal isa oma kahe pojaga. Kuna see juhtus lõunamaal, on üsna loomulik, et isa oli viinamarjakasvataja. Sügisel, kui saak oli valminud, ei saanud isa enam põllul üksi hakkama. Seepärast läks ta esimese poja juurde ja palus teda appi. Lahke poeg nõustus meeleldi: "Küll ma tulen!" Isa rõõmustas ja läks teist poega kutsuma. Too oli hoopis paturam ega olnud ta ka kade seda välja näitama. Viinamarjakorjamine võib meile küll tore tunduda: saab ometi isu täis süüa ja jääb veel järelegi. Kui aga peaks, hiigelkorv turjal, päevade viisi palava lõunamaa päikese all neid noppima, ei tahaks sa viinamarjadest varsti kuuldagi. Küllap kujutas poiss seda endale üsna elavalt ette, sest ta vastas ausalt: "Ei mina taha!" Isa ei hakanud kärkima ega käsima, muutus vaid üsna kurvaks ja läks põllule tagasi.

Oma üllatuseks ei leidnud ta sealt sugugi esimest poega krabinal tööd tegemast. Kes aga mõne aja pärast ootamatult ilmus, oli teine poeg. Mõelnud asja üle rahulikult järele, oli tal isast kahju hakanud. Ega ta nüüdki tööst vaimustuses olnud, kuid ju teadis temagi, et elus tuleb õppida tegema seda, mida vaja, mitte seda, mis meeldib. Alates hambapesust ja sõnakuulmisest ning lõpetades koristamise ja töölkäimisega.

Selle loo võid sa leida Piiblist Matteuse evangeeliumist 21.28–31. Ja nüüd arvan ma, et sa oled küllalt nutikas ära mõistatama, kumast pojast isal rohkem rõõmu oli, sest "parem on, et sa ei tööta, kui et sa töötad ega täida" (Koguja 5.4).

Illustrerinud JAAN TAMMSAAR

HELI VEIGEL